

Informator o egzaminie eksternistycznym

od 2007 roku

JĘZYK POLSKI

Liceum ogólnokształcące

Warszawa 2007

Opracowano w Centralnej Komisji Egzaminacyjnej
we współpracy
z okręgowymi Komisjami egzaminacyjnymi
w Poznaniu i Warszawie

SPIS TREŚCI

I. Informacje ogólne	5
II. Standardy wymagań egzaminacyjnych	7
III. Opis egzaminu.....	17
IV. Przykładowy arkusz egzaminacyjny.....	21

I. INFORMACJE OGÓLNE

Podstawy prawne

Aktami prawnymi regulującymi przeprowadzanie egzaminów eksternistycznych są:

1. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (DzU z 2004 r., nr 256, poz. 2572, z późn. zm., w tym Ustawa z dnia 11 kwietnia 2007 roku o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 80, poz. 542).
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 września 2007 r. w sprawie egzaminów eksternistycznych.
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 września 2007 r. w sprawie standardów wymagań będących podstawą przeprowadzania egzaminów eksternistycznych.

Warunki przystąpienia do egzaminów eksternistycznych

Do egzaminów eksternistycznych mogą przystąpić osoby, które ukończyły 18 lat i nie są uczniami szkół ani dziennych, ani wieczorowych.

Do egzaminu z zakresu liceum ogólnokształcącego dla dorosłych może przystąpić osoba, która ma świadectwo ukończenia gimnazjum lub świadectwo ukończenia ośmioletniej szkoły podstawowej.

Osoba, która chce zdawać egzaminy eksternistyczne i spełnia formalne warunki, powinna **dwie miesiące** przed sesją jesienną lub zimową złożyć w okręgowej komisji egzaminacyjnej właściwej swemu miejscu zamieszkania:

- **wniosek** o dopuszczenie do egzaminów eksternistycznych,
- świadectwo (indeks) potwierdzające ukończenie odpowiedniej szkoły lub klasy,
- **oświadczenie**, że nie jest uczniem (słuchaczem) szkoły,
- **kserokopię stron dowodu osobistego** zawierających datę urodzenia i numer ewidencyjny PESEL.

Wniosek znajduje się na stronach internetowych OKE w formie załącznika do procedur organizowania i przeprowadzania egzaminów eksternistycznych.

W ciągu 7 dni od daty złożenia wniosku dyrektor okręgowej komisji informuje pisemnie zainteresowane osoby o decyzji w sprawie dopuszczenia do egzaminów eksternistycznych.

Miesiąc przed rozpoczęciem sesji egzaminacyjnej osoba dopuszczona do egzaminów eksternistycznych składa dyrektorowi OKE **deklarację**, w której wskazuje, z jakich przedmiotów chce zdawać egzaminy w danej sesji i przedkłada **dowód wniesienia opłaty** za te egzaminy. Informacji o kosztach egzaminu udziela okręgowa komisja egzaminacyjna.

II. STANDARDY WYMAGAŃ EGZAMINACYJNYCH

Standardy wymagań będące podstawą przeprowadzania egzaminu eksternistycznego z języka polskiego obejmują dwa obszary:

I. Wiadomości

II. Umiejętności.

I. WIADOMOŚCI

1. Język

Zdający:

- 1) odnośnie języka jako zjawiska znakowego:
  - a) rozumie pojęcie znak; zna podstawową klasyfikację znaków (znaki naturalne, konwencjonalne),
  - b) zna podstawowe funkcje znaku językowego: komunikowanie, ekspresja, impresja,
  - c) rozumie język jako system znaków,
  - d) zna uwarunkowania mówionej i pisanej odmiany języka;
- 2) odnośnie budowy języka:
  - a) zna sposoby wzbogacania zasobu leksykalnego (konstrukcje słowotwórcze, neologizmy, zapożyczenia),
  - b) rozumie pojęcia: *neologizm słowotwórczy i znaczeniowy, internacjonalizm*,
  - c) zna pojęcie *związek frazeologiczny*,
  - d) zna zasady klasyfikacji związków frazeologicznych,
  - e) rozumie przenośne znaczenie związków frazeologicznych,
  - f) rozumie pojęcia, *synonim, antonim*,
  - g) rozumie pojęcie *homonim*,
  - h) zna zasady budowy wypowiedzi,
  - i) zna pojęcia: *elipsa, inwersja*;
- 3) odnośnie zasad wypowiedzi językowej:
  - a) rozumie reguły językowe dotyczące wypowiedzi monologicznych i dialogowych,
  - b) zna podstawowe typy i formy pozaliterackich wypowiedzi językowych,
  - c) zna pojęcia związane z wartościowaniem wypowiedzi językowych: *norma, błąd językowy, prawdziwość – fałszywość, szczerść – kłamstwo*;
- 4) odnośnie zasad retorycznego użycia języka:
  - a) zna retoryczne środki perswazji i ekspresji,
  - b) rozumie zasady stosowności i skuteczności retorycznej;
- 5) odnośnie miejsca języka w społeczeństwie:
  - a) zna pochodzenie i rozwój języka,
  - b) zna pojęcia: *wspólnota językowa, język prasłowiański, język praindoeuropejski*,

- c) rozumie zjawisko społecznego i terytorialnego zróżnicowania języka,
  - d) zna pojęcia: *dialekt, gwara, żargon*;
- 6) odnośnie stylowych odmian języka:
- a) zna pojęcia: *styl indywidualny i funkcjonalny* (styl potoczny, artystyczny, publicystyczny, naukowy),
  - b) rozumie pojęcie *stylizacja*,
  - c) zna podstawowe typy stylizacji (archaizacja, stylizacja potoczna, gwarowa),
  - d) rozumie zasady stylowej stosowności wypowiedzi wobec sytuacji komunikacyjnej,
  - e) zna pojęcia: *języki specjalistyczne i terminologia*.

2. Literatura

Zdający:

- 1) odnośnie dzieła literackiego i pojęcia kultury:
- a) rozumie istotę wyróżników dzieła literackiego (fikcyjność, specyficzną strukturę, organizację języka, odniesienia do tradycji),
  - b) zna podstawowe pojęcia z poetyki:
    - tropy stylistyczne (*epitet, oksymoron, porównanie, metafora, personifikacja, peryfraza, hiperbola, alegoria, symbol*),
    - składniowe środki stylistyczne (*inwersja, elipsa, paralelizm składniowy, powtórzenie, anafora, epifora, antyteza, pytanie retoryczne, wykrzyknienie, apostrofa*),
    - pojęcia związane z liryką (*podmiot liryczny, sytuacja liryczna, monolog liryczny, liryka pośrednia i bezpośrednia*),
    - pojęcia związane z epiką (*świat przedstawiony, czas i przestrzeń, fabuła, akcja, wątek, bohater, narracja, kompozycja: otwarta, zamknięta, ramowa*),
    - pojęcia związane z dramatem (*didaskalia, tekst główny, osoby dramatu, dialog, monolog, akcja, zwrot akcji, punkt kulminacyjny*),
  - c) zna pojęcia: *kultura masowa, kultura elitarna, popkultura, kultura wysoka*,
  - d) zna pojęcia: *arcydzieło i kicz*,
  - e) zna przykłady świadomego wykorzystania kiczu w kulturze wysokiej;
- 2) odnośnie tradycji literackich:
- a) rozumie pojęcie *tradycja literacka*,
  - b) zna podstawowe nawiązania do źródeł kultury śródziemnomorskiej,
  - c) zna kanon literatury polskiej i obcej,
  - d) zna tradycje literackie: staropolską i oświeceniową, romantyczną i pozytywistyczną, młodopolską i awangardową;
- 3) odnośnie procesu historycznoliterackiego:
- a) rozumie pojęcie *proces historycznoliteracki*,

- b) zna rodzaje i podstawowe gatunki literackie,
  - c) rozumie zjawisko synkretyzmu rodzajowego,
  - d) rozumie pojęcie *konwencja literacka*,
  - e) zna konwencje literackie i typowe dla nich środki,
  - f) rozumie pojęcia: *nowatorstwo, tradycjonalizm*,
  - g) zna konteksty utworu: biograficzne i historyczne,
  - h) rozumie pojęcie *prąd artystyczny*,
  - i) zna prądy i kierunki artystyczne: humanizm, konceptyzm, klasycyzm, sentymentalizm, romantyzm, realizm, naturalizm, symbolizm, ekspresjonizm, impresjonizm, futuryzm, awangardyzm w sztuce XX wieku,
  - j) zna następstwo epok w porządku chronologicznym,
  - k) zna ramy czasowe i podstawy kulturowe epok;
- 4) odnośnie tematów, motywów i wątków:
- a) rozumie pojęcia: *motyw, wątek*,
  - b) zna podstawowe tematy, motywy i wątki:
    - wywodzące się z antyku grecko - rzymskiego, np.: labirynt, Arkadia, motyw nieśmiertelnej sławy poetyckiej, motyw prometejski, wędrówka,
    - pochodzące z Biblii, np.: Bóg, ogród, piekło, raj, apokalipsa, sąd ostateczny, dobro i zło, marność nad marnościami,
  - c) zna podstawowe tematy, motywy i wątki charakterystyczne dla:
    - średniowiecza, np.: taniec śmierci, motyw franciszkański, kult maryjny,
    - renesansu, np.: dom, świat – teatr, człowiek – marionetka, ojczyzna, szczęście, cnota, kultura ziemiańska,
    - baroku, np.: przemijanie, miłość, sarmatyzm,
    - oświecenia, np.: natura a cywilizacja, utopia, podróż, troska obywatelska,
    - romantyzmu, np.: poeta jako wieszcz, miłość, mała ojczyzna, walka narodowowyzwoleńcza, młodość, bunt, ludowość, orientalizm, mesjanizm, historyzm,
    - pozytywizmu, np.: miasto, kultura pracy i nauki, utilitaryzm, emancypacja kobiet, asymilacja Żydów,
    - Młodej Polski, np.: kultura sztuki i artysty, ludomania, dekadentyzm, erotyzm, fascynacja górami,
    - dwudziestolecia międzywojennego, np.: katastrofizm, witalizm, miasto – masa – maszyna, odzyskanie niepodległości,
    - współczesności, np.: antyutopia, totalitaryzm; egzystencjalizm, Holocaust;
- 5) odnośnie wartości oraz kategorii estetycznych i filozoficznych:
- a) zna podstawowe wartości o uniwersalnym wymiarze,
  - b) rozumie pojęcia: *sacrum i profanum*,

- c) zna podstawowe pojęcia z etyki społecznej,
- d) zna podstawowe kategorie estetyczne; definiuje pojęcia: *komizm*, *tragizm*, *ironia*, *patos*.

3. Redagowanie tekstów

Zdający:

- 1) zna zasady poprawności językowej;
- 2) zna zasady stosowności stylu;
- 3) zna zasady komponowania wypowiedzi;
- 4) zna podstawowe formy użytkowe;
- 5) zna podstawowe formy gatunkowe szkolnych wypowiedzi.

II. UMIEJĘTNOŚCI

1. Język

Zdający:

- 1) odnośnie języka jako zjawiska znakowego:
  - a) rozróżnia znaki naturalne i konwencjonalne,
  - b) określa znaczenie: nadawcy, odbiorcy, komunikatu, kodu, kontekstu w wypowiedzi językowej,
  - c) rozpoznaje dominującą funkcję językową w tekście,
  - d) określa cechy językowe wypowiedzi impresywnych, ekspresywnych, poetyckich, informacyjnych,
  - e) określa funkcje słownictwa i zasad gramatyki w systemie języka,
  - f) dostrzega różnice w języku i kompozycji między tekstem mówionym i pisany;
- 2) odnośnie budowy języka:
  - a) dostrzega zależność zmian w języku od rzeczywistości pozajęzykowej (np. technicznej, społecznej, kulturowej),
  - b) wyróżnia neologizmy słowotwórcze i znaczeniowe,
  - c) podaje przykłady internacjonalizmów i uzasadnia ich stosowanie,
  - d) wskazuje przykłady dawnych i współczesnych zapożyczeń w polszczyźnie,
  - e) zamienia wyrazy obce na rodzime stosownie do kontekstu,
  - f) używa frazeologizmów we właściwych kontekstach znaczeniowych,
  - g) klasyfikuje związki frazeologiczne ze względu na ich łączliwość (stałe, luźne), formę (frazy, zwroty, wyrażenia) oraz pochodzenie (biblijne, mitologiczne, literackie, potoczne),
  - h) dostrzega różnicę między celowym przekształceniem związku frazeologicznego w poezji a niezamierzonym błędem frazeologicznym,
  - i) rozpoznaje oraz stosuje synonimy i antonimy,
  - j) wskazuje homonimy i podaje ich znaczenia,

- k) odróżnia zdania od równoważników zdań,
  - l) przekształca składniowo wypowiedzenia (np. zdania współrzędne na podrzędnie złożone; równoważniki zdań na zdania),
  - m) rozpoznaje w wypowiedziach elipsę i inwersję;
- 3) odnośnie zasad wypowiedzi językowej:
- a) odróżnia monolog od dialogu; zapisuje wypowiedzi poprawnie pod względem graficznym,
  - b) rozpoznaje charakterystyczne cechy tekstów popularnonaukowych (artykuł, referat) i publicystycznych (informacja, komentarz, felieton, reportaż),
  - c) posługuje się pojęciami: *norma językowa i błąd językowy*,
  - d) rozpoznaje w tekstach różne typy błędów i dokonuje ich korekty,
  - e) odróżnia zdania zawierające opinie od zdań mówiących o faktach,
  - f) określa intencje wypowiedzi;
- 4) odnośnie retorycznego użycia języka:
- a) dostrzega w analizowanych tekstach środki retoryczne służące perswazji i ekspresji,
  - b) rozpoznaje zjawisko manipulacji językowej,
  - c) ocenia skuteczność retoryczną analizowanych tekstów;
- 5) odnośnie miejsca języka w społeczeństwie:
- a) określa pochodzenie języka polskiego, operując pojęciami: *wspólnota językowa, język prasłowiański, język praindoeuropejski*,
  - b) rozpoznaje w tekście elementy gwar terytorialnych, zawodowych i środowiskowych,
  - c) posługuje się pojęciami: *dialekt, gwara, żargon*;
- 6) odnośnie stylowych odmian języka:
- a) rozpoznaje i charakteryzuje poszczególne style funkcjonalne pod względem zastosowanych środków wyrazu, typowego słownictwa, konstrukcji składniowych, form gramatycznych,
  - b) stosuje pojęcie *stylizacja*,
  - c) rozpoznaje w tekstach i charakteryzuje podstawowe typy stylizacji,
  - d) określa funkcje zabiegu stylizacji w dziele literackim,
  - e) rozpoznaje charakterystyczne cechy językowe wypowiedzi oficjalnych i nieoficjalnych,
  - f) dostrzega w tekstach słownictwo specjalistyczne i terminologię właściwą dla różnych dziedzin nauk.

2. Literatura

Zdający:

- 1) odnośnie dzieła literackiego i pojęcia kultury:

- a) dostrzega odmiennosc wypowiedzi literackiej od innych wypowiedzi jezykowych (np. publicystycznych, naukowych),
  - b) stosuje w funkcjonalny sposob pojecia z poetyki w analizie i interpretacji utworow literackich,
  - c) posluguje sie pojeciami: *kultura masowa*, *popkultura*, *kultura elitarna*, *kultura wysoka*,
  - d) rozpoznaje intencje nadawcow kultury wysokiej i kultury masowej,
  - e) wykazuje rone kręgi odbiorcow kultury wysokiej i kultury masowej,
  - f) rozpoznaje środki i sposoby przekazu charakterystyczne dla obiegów kultury wysokiej i kultury popularnej,
  - g) wskazuje cechy dzieła sztuki świadczące o jego wybitności,
  - h) odróżnia osobiste opinie od sądów ponadindywidualnych, utrwalonych w tradycji i krytyce,
  - i) podaje przykłady świadomego wykorzystania *kiczu* w kulturze wysokiej i określa jego funkcje;
- 2) odnośnie tradycji literackiej:
- a) stosuje pojęcie *tradycja literacka*,
  - b) rozpoznaje konteksty antyku grecko-rzymskiego i interpretuje nawiązania do: mitów, poglądów filozoficznych (stoicyzm, epikureizm, platonizm), twórczości Horacego, a także odniesienia do tragizmu jako kategorii estetycznej,
  - c) rozpoznaje i interpretuje konteksty biblijne: nawiązania do gatunków literackich, stylu biblijnego, archetypów, motywów, symboli oraz odniesienia do wartości kultury chrześcijańskiej,
  - d) podaje i interpretuje przykłady różnego stosunku do tradycji literackiej (polemika, dialog, nawiązanie, kontynuacja, odrzucenie),
  - e) rozpoznaje i wskazuje przykłady różnych sposobów nawiązań (np. aluzja literacka, parafraza, parodia);
- 3) odnośnie procesu historycznoliterackiego:
- a) stosuje pojęcie *proces historycznoliteracki*,
  - b) określa rodzajowe wyróżniki utworu (liryczne, epickie i dramatyczne),
  - c) rozpoznaje cechy podstawowych gatunków literackich,
  - d) rozpoznaje gatunki mieszane (np. ballada),
  - e) rozpoznaje i charakteryzuje konwencje literackie w dziełach literackich,
  - f) dostrzega elementy konwencji literackiej (np. typowe gatunki, środki artystyczne, styl),
  - g) dostrzega nowatorstwo i tradycjonalizm dzieł literackich,
  - h) wykorzystuje w interpretacji dzieł literackich konteksty biograficzne,
  - i) wyjaśnia powiązania czytanych utworów z historią (zwłaszcza Polski i Europy),

- j) posługuje się pojęciem *prąd artystyczny*,
  - k) rozpoznaje i określa w utworach wartości charakterystyczne dla epok, w których powstały,
  - l) rozpoznaje przybliżony czas powstania utworów na podstawie obrazu kultury materialnej, obyczaju, konwencji, stylu, języka,
  - m) dostrzega w dziełach wartości charakterystyczne dla poszczególnych epok i prądów;
- 4) odnośnie tematów, motywów i wątków:
- a) stosuje pojęcia: *motyw, wątek*,
  - b) rozpoznaje i interpretuje tematy, motywy i wątki wywodzące się ze źródeł kultury śródziemnomorskiej,
  - c) rozpoznaje i interpretuje tematy, motywy i wątki charakterystyczne dla poszczególnych epok;
- 5) odnośnie wartości, kategorii estetycznych i filozoficznych:
- a) wskazuje w tekstach i interpretuje odwołania do uniwersalnych wartości (np. piękno, prawda, dobro),
  - b) określa hierarchię wartości przedstawionych w dziełach literackich,
  - c) posługuje się pojęciami: *sacrum i profanum*; dostrzega obecność tych kategorii w tekstach kultury,
  - d) interpretuje wymowę ideową dzieł odwołujących się do sfery *sacrum* i *profanum*,
  - e) dostrzega w dziełach i interpretuje odwołania do sprawiedliwości, wolności, odpowiedzialności, tolerancji,
  - f) rozpoznaje różne formy komizmu (słowny, sytuacyjny, komizm postaci) i określa ich funkcje w analizowanych tekstach,
  - g) określa tragizm jako kategorię światopoglądową i estetyczną,
  - h) rozpoznaje w dziełach ironię i patos.

3. Redagowanie tekstów

Zdający:

- 1) posługuje się polszczyzną w odmianie pisanej (zachowuje poprawność składniową, frazeologiczną, fleksyjną, leksykalną);
- 2) stosuje styl adekwatny wobec odbiorcy, celu i okoliczności wypowiedzi;
- 3) tworzy teksty spójne pod względem kompozycyjnym (stosuje wskaźniki zespolenia);
- 4) układa plany i konspekty; nadaje tytuły i śródtytuły;
- 5) przekształca tekst własny i cudzy: streszcza, skraca, rozwija, cytuje;
- 6) redaguje życiorys, list intencyjny i motywacyjny;
- 7) w korespondencji stosuje zwroty adresatywne, etykietę językową;

- 8) redaguje zgodnie z wymaganiami gatunkowymi szkolne formy wypowiedzi: streszczenie, charakterystykę, rozprawkę, recenzję, interpretację utworu lub jego fragmentu, interpretację porównawczą.

LEKTURA

1. Literatura polska:

- 1) konteksty biblijne, antyczne i inne kontynuacje i nawiązania;
- 2) *Bogurodzica* w kontekście poezji średniowiecznej;
- 3) Jan Kochanowski – pieśni: Z ksiąg pierwszych: *Pieśń IX (Chcemy sobie być radzi?; Pieśń XX (Miło szaleć, kiedy czas po temu...)*; Z ksiąg wtórych: *Pieśń V (Wieczna sromota i nienagrodzona szkoda...)*; *Pieśń IX (Nie porzucaj nadzieje...)*; *Pieśń XII (Nie masz i po drugi raz nie masz wątpliwości...)*; *Pieśń XIV (Wy, którzy pospolitą rzeczą władacie...)*; *Pieśń XXV (Czego chcesz od nas, Panie...)*; *Pieśń XIX (Jest kto, co by wzgardziwszy te doczesne rzeczy...)*; treny (wybór: *Tren I, V, VI, IX, X, XI, XIX*);
- 4) Piotr Skarga – Kazania sejmowe: *Kazanie II – O miłości ku ojczyźnie*;
- 5) poezja baroku (wybór: Mikołaj Sęp Szarzyński - *O wojnie naszej, którą wiziemy z szatanem, światem i ciałem*; Andrzej Morsztyn - *Do trupa; Cuda miłości*; Daniel Naborowski - *Krótkość żywota*; Zbigniew Morsztyn - *Treny żałosne Apollona z Muzami*; Wacław Potocki - *Nierządem Polska stoi*);
- 6) Ignacy Krasicki – satyry: *Do króla, Świat zepsuty, Pijaństwo*, liryki: *Hymn do miłości ojczyzny*;
- 7) Stanisław Staszic - *Prestrogi dla Polski* – fragmenty – rozdz. 4 *Wniosek dalszy* i rozdz. 6 *Wniosek względem prawodawstwa*;
- 8) Adam Mickiewicz - *Konrad Wallenrod; Dziady* cz. III; *Pan Tadeusz*;
- 9) dramat romantyczny: Juliusz Słowacki - *Kordian*; Zygmunt. Krasiński - *Nie-Boska komedia* – wybrane sceny: część I, część III (scena w obozie rewolucji), część IV (scena w obozie arystokracji i scena finałowa);
- 10) wybór poezji romantycznej, w tym:
  - a) Adam Mickiewicz - *Oda do młodości*, z *Sonetów krymskich: Bakczysaraj, Ajudah, Czatyrdah*, ballady: *Romantyczność, Świtez*,
  - b) Juliusz Słowacki - *Hymn (Smutno mi Boże), Grób Agamemnona*,
  - c) Cyprian Kamil Norwid – *Pielgrzym, Fortepian Szopena, Coś ty Atenom zrobił, Sokratesie, Bema pamięci żałobny rapsod*;
- 11) wybór poezji młodopolskiej, w tym:
  - a) Kazimierz Przerwa-Tetmajer - *Koniec wieku XIX, Hymn do Nirwany, Evivva l'arte*,
  - b) Leopold Staff - *Deszcz jesienny, Kowal*,
  - c) Jan Kasprówicz - *Z chałupy, Dies irae, Przeprasiny Boga*;
- 12) Bolesław Prus - *Lalka*;

- 13) Eliza Orzeszkowa - *Nad Niemnem*;
- 14) Henryk Sienkiewicz - *Quo vadis, Potop*;
- 15) Stanisław Wyspiański - *Wesele*;
- 16) Władysław Reymont- *Chłopi*, (t. 1: *Jesień*);
- 17) Stefan Żeromski - *Ludzie bezdomni, Przedwiośnie*;
- 18) Maria Dąbrowska - *Noce i dnie*;
- 19) Bruno Schultz - *Sklepy cynamonowe: opowiadanie tytułowe, Ulica Krokodyli*;
- 20) Zofia Nałkowska - *Granica*;
- 21) Sławomir Mrożek - *Tango*;
- 22) Zofia Kossak-Szczucka - *Pożoga*;
- 23) Tadeusz Borowski - wybrane opowiadania: *Proszę państwa do gazu, U nas w Auschwitzu*;
- 24) Gustaw Herling-Grudziński - *Inny świat*;
- 25) Witold Gombrowicz - *Ferdydurke*;
- 26) wybór poezji polskiej XX w., w tym:
  - a) Bolesław Leśmian – *Dusiołek, W malinowym chruśniaku, Dziewczyzna, Piła*,
  - b) Leopold Staff - *Sonet szalony, Nike z Samotraki, Odys*,
  - c) Julian Tuwim - *Rzecz Czarnoleska, Mieszkańcy, Dziesięciolecie, Prośba o piosenkę*,
  - d) Maria Pawlikowska-Jasnorzewska – *Miłość, Złote myśli kobiety*,
  - e) Czesław Miłosz - *Oeconomia divina, Campo di Fiori, Piosenka o końcu świata, Unde malum*;
  - f) Krzysztof Kamil Baczyński – *Historia, Pokolenie (Wiatr drzewa spienia)*,
  - g) Tadeusz Różewicz – *Ocalony, Lament, Bez, Walentynki, Unde malum, Totentanz - wierszyk barokowy*,
  - h) Zbigniew Herbert - *Apollo i Marsjasz, Kamyk, Przesłanie Pana Cogito, Pan Cogito o cnocie, Brewiarz – Panie, wiem, że dni moje są policzone*,
  - i) Miron Białoszewski – *Wywiad, Karuzela z Madonnami, Ja stróż latarnik nadaję z mrówkowca, Stepy amerykańskie*,
  - j) Wisława Szymborska – *Streszczenie, Rozmowa z kamieniem, Radość pisania, Sto pociech, Urodziny, Portret kobiety, Życie na poczekaniu, O śmierci bez przesady, Pisanie życiorysu, Kot w pustym mieszkaniu*,
  - k) Stanisław Barańczak – *Południe, Widokówka z tego świata - Prosty człowiek mógłby, do licha, zdecydować się wreszcie kim jest*,
  - l) ks. Jan Twardowski - *Rachunek sumienia, Który, Oda do rozpacz, Świat, O miłości bez serca*;
- 27) wybrane fragmenty prozy dokumentalnej i eseistycznej: Ryszard Kapuściński - *Cesarz*; Jan Paweł II - *Pamięć i tożsamość*; kardynał Stefan Wyszyński - *Zapiski więzienne*;

28) teksty kultury (teksty prasowe).

2. Literatura powszechna:

- 1) Sofokles - *Król Edyp*;
- 2) Horacy - wybór pieśni: *Do Taliarcha; Do Apollona; Wybudowałem pomnik*;
- 3) William Szekspir - *Makbet*;
- 4) Molier - *Świętoszek*;
- 5) Johann Wolfgang Goethe - *Cierpienia młodego Wertera*;
- 6) Daniel Defoe - *Robinson Crusoe*;
- 7) Fiodor Dostojewski - *Zbrodnia i kara*;
- 8) Joseph Conrad - *Lord Jim*;
- 9) Clive Staples Lewis - *Listy starego diabła do młodego*;
- 10) George Orwell - *Folwark zwierzęcy*.

III. OPIS EGZAMINU

Egzamin eksternistyczny z języka polskiego jest egzaminem pisemnym sprawdzającym wiadomości i umiejętności określone w *Standardach wymagań egzaminacyjnych do egzaminu eksternistycznego* i polega na rozwiązaniu zadań zawartych w arkuszu egzaminacyjnym. Aby przystąpić do egzaminu, należy nie później niż dwa miesiące przed terminem rozpoczęcia sesji egzaminacyjnej złożyć do okręgowej komisji egzaminacyjnej właściwej miejscu zamieszkania wnioski o dopuszczenie do egzaminów eksternistycznych.

Opis egzaminu

Egzamin z języka polskiego trwa 150 minut i składa się z dwóch części, przy czym zdający otrzymuje jeden arkusz egzaminacyjny. Za rozwiązanie zadań pierwszej części zdający może otrzymać maksymalnie 35 punktów, a drugiej części – maksymalnie 15 punktów.

- a) **Część pierwsza** egzaminu polega na rozwiązaniu testu obejmującego cały zakres wymagań egzaminacyjnych, czyli wiadomości i umiejętności zapisane w *Standardach wymagań egzaminacyjnych do egzaminu eksternistycznego*. Zadania w arkuszu obejmują następujące zakresy tematyczne: język, literatura, redagowanie tekstów, lektura. Podstawą konstrukcji testu jest tekst literacki / teksty literackie albo fragment / fragmenty tekstów. Do tekstu / tekstów zostaną dołączone różnego rodzaju zadania sprawdzające wiedzę przedmiotową oraz odbiór tekstu literackiego: zadania zamknięte (wielokrotnego wyboru, na dobieranie, typu „prawda – fałsz”) i zadania otwarte, które wymagają samodzielnego formułowania zwięzłych odpowiedzi lub uzupełnienia luk w załączonym tekście.
- b) **Część druga** egzaminu polega na rozwiązaniu zadania sprawdzającego umiejętność redagowania własnego tekstu. Temat dotyczy tekstów (tekstu) literackich podanych w spisie lektur zamieszczonym w informatorze. Do tematu może być dołączony tekst literacki lub jego fragment.

Zasady oceniania prac egzaminacyjnych

1. Rozwiązania poszczególnych zadań oceniane będą przez egzaminatorów na podstawie szczegółowych kryteriów, jednolitych w całym kraju.
2. Obok każdego zadania podana jest maksymalna liczba punktów, którą można uzyskać za jego poprawne rozwiązanie.
3. Oceniani podlegają tylko te fragmenty pracy, które dotyczą polecenia. Komentarze, nawet poprawne, wykraczające poza zakres polecenia nie podlegają ocenianiu.

4. W zadaniach krótkiej odpowiedzi, za które można przyznać tylko jeden punkt, przyznaje się go wyłącznie za odpowiedź w pełni poprawną; jeśli podano więcej odpowiedzi (argumentów, cech itp.) niż wynika to z polecenia w zadaniu, to ocenie podlega tyle kolejnych odpowiedzi (liczonych od pierwszej), o ilu mówi polecenie.
5. W zadaniach krótkiej odpowiedzi za podanie informacji dodatkowych, które nie wynikają z polecenia i zaprzeczają logice prawidłowej odpowiedzi nie przyznaje się punktów.
6. Zadanie rozszerzonej odpowiedzi (wypracowanie) oceniane będzie według następujących kryteriów:

KRYTERIA OCENIANIA WYPRACOWANIA

Kryteria	Liczba punktów	Kryteria szczegółowe	Punktacja
Treść	0 - 7	Sformułowanie tezy (hipotezy, problemu)	0 - 1
		Podanie argumentów uzasadniających przyjęte stanowisko;	0 - 2 <i>Za dwa argumenty - 1pkt Za trzy i więcej argumentów - 2pkt</i>
		Rozwinięcie argumentów (podanie przykładów)	0 - 2 <i>Za rozwinięcie dwóch argumentów - 1pkt Za rozwinięcie trzech i więcej - 2pkt</i>
		Uwzględnienie kontekstu (np. historycznego lub biograficznego).	0 - 1
		Podsumowanie toku argumentacyjnego.	0 - 1
Język	0 - 4	Zachowanie poprawności składniowej, frazeologicznej, fleksyjnej i leksykalnej.	4
		Zachowanie poprawności składniowej, leksykalnej z nielicznymi błędami fleksyjnymi i frazeologicznymi.	2
		Język w zasadzie komunikatywny, mimo że występują błędy składniowe, frazeologiczne i leksykalne.	1
Styl	0 - 1	Zgodny z formą wypowiedzi, w zasadzie poprawny, komunikatywny, mimo nielicznych błędów.	1
Ortografia	0 - 2	W zasadzie poprawna. Dopuszczalne nieliczne błędy drugorzędne ortograficzne oraz interpunkcyjne.	2
		Dopuszczalne nieliczne błędy rażące ortograficzne i nieliczne interpunkcyjne.	1
Kompozycja	0 - 1	Funkcjonalna wobec tematu, zachowująca proporcjonalną trójdzielność.	1

7. Zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
8. Prace egzaminacyjne oceniane będą w skali punktowej. Uzyskany przez zdającego wynik wyrażony w punktach przeliczany będzie na stopień szkolny według zasady opisanej w *Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 września 2007 roku w sprawie egzaminów eksternistycznych*, §26. pkt 7.

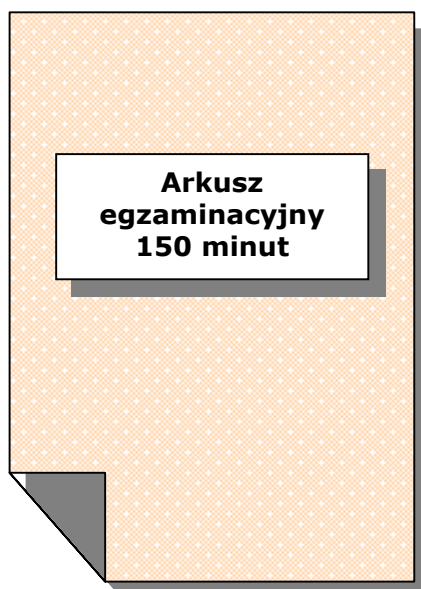
Przeliczenia liczby punktów uzyskanych na egzaminie na stopień

Progi punktowe	Nazwa stopnia
47–50 pkt	celujący (6)
46–39 pkt	bardzo dobry (5)
31–38 pkt	dobry (4)
23–30 pkt	dostateczny (3)
15–22 pkt	dopuszczający (2)
poniżej 15 punktów	niedostateczny (1)

9. Zdający zdał egzamin eksternistyczny z danego przedmiotu, jeśli otrzymał co najmniej stopień dopuszczający.
10. Wynik egzaminu wyrażony w skali stopni szkolnych odnotowany będzie na świadectwie ukończenia szkoły.
11. Wynik egzaminu ustalony przez okręgową komisję egzaminacyjną jest ostateczny.

IV. PRZYKŁADOWY ARKUSZ EGZAMINACYJNY

**EGZAMIN EKSTERNISTYCZNY
Z JEZYKA POLSKIEGO
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE**

Czas pracy 150 minut

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 11 stron. Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Rozwiązania zadań zamieść w miejscu na to przeznaczonym.
3. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
4. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
5. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie podlegają ocenie.
6. Wypełnij tę część karty odpowiedzi, którą koduje zdający. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.
7. Na karcie odpowiedzi wpisz swoją datę urodzenia i PESEL. Zamaluj pola odpowiadające cyfrom numeru PESEL. Błędne zaznaczenie otocz kółkiem i zaznacz właściwe.

Życzymy powodzenia!

Za rozwiązanie wszystkich zadań można otrzymać łącznie **50 punktów**

**Wypełnia zdający przed
rozpoczęciem pracy**

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

PESEL ZDAJĄCEGO

CZĘŚĆ I (35 pkt)

Przeczytaj uważnie załączone teksty literackie, a następnie na podstawie tekstów i wiedzy pozatekstowej wykonaj polecenia.

Tekst nr 1

Władysław Stanisław Reymont, *Chłopi*

...Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!

– Na wieki wieków, moja Agato, a dokąd to wędrujecie, co?

– We świat, do ludzi, dobrodzieju kochany – w tyli świat! Zakreśliła kijaszkiem łuk od wschodu do zachodu.

Ksiądz spojrzął bezwiednie w tę dal i rychło przywarł oczy, bo nad zachodem wisiało oślepiające słońce; a potem spytał ciszej, lęklawiej jakby...

– Wypędzili was Kłębowie, co? A może to ino niezgoda?... może...

Nie zaraz odrzekła, wyprostowała się nieco, powlekła ciężko starymi wypętlonymi oczami po polach ojesieniałych, pustych i po dachach wsi, zanurzonej w sadach.

– I... nie wypędzali... jakżeby... dobre są ludzie – krewniaki. Niezgody też nijakiej być nie było. Samam ino zmiarkowała, że trza mi w świat. Z cudzego woza to złaż choć i w pół morza.

Trza było... roboty już dla mnie nie miały... na zimę idzie, to jakże – darmo mi to dadzą warzę abo i ten kąt do spania?...

A że rychtyk i ciołka odsadzili od maci ... a i gąski, bo to już zimne nocki, trza zagnać pod strzechę, tom i zrobiła miejsce... jakże, bydłatek szkoda, Boże stworzenie też.... A ludzie dobre, bo mię choć latem przytulą (...). A na zimę we świat, po przoznem.

Chłopi Wł. S. Reymont

Zadanie 1. (1 pkt)

Z podanego fragmentu *Chłopów* Wł. S. Reymonta wypisz przykład zdania eliptycznego.

.....
.....

Zadanie 2. (2 pkt)

Wymień dwie funkcje aktów mowy.

.....
.....

Zadanie 3. (1 pkt)

Jakim typem związku frazeologicznego jest użyte w mowie Agaty przysłowie: *Z cudzego woza to złaż choć i w pół morza*.

- A. Wyrażenie.
- B. Fraza.
- C. Zwrot.
- D. Idiom.

Zadanie 4. (2 pkt)

Wyjaśnij, co oznacza przysłowie: *Z cudzego woza to złaź choć i w pół morza.*

.....
.....

Zadanie 5. (1 pkt)

Nazwij odmianę języka, z której wywodzą się wyrażenia typu: *tyli, rychtyk¹, ino.*

.....

Zadanie 6. (2 pkt)

Z podanego fragmentu wypisz przykład dialektyzacji w zakresie fonetyki i słownictwa

- .....
- .....

Zadanie 7. (2 pkt)

Postać Agaty jest nośnikiem ważnych wartości w *Chłopach*. Wybierz wartość najbardziej reprezentatywną dla postawy Agaty i wyjaśnij, na czym ona polega.

- A. Zaradność życiowa.
- B. „Dziecięca” ufność.
- C. Chłopski rozsądek
- D. Bunt przeciwko swemu losowi

.....
.....
.....

Zadanie 8. (3 pkt)

Na podstawie wiedzy o *Chłopach* Wł. S. Reymonta podaj trzy cechy tej powieści jako epepei chłopskiej.

- .....
- .....
- .....

Zadanie 9. (3 pkt)

Uzupełnij poniższe zdania, dobierając stosowne terminy związane z epiką (akcja, zawiązanie akcji, fabuła, motyw, wątek).

- A. Rozmowa Agaty z księdzem jest .....
- B. Układ zdarzeń związanych z Agatą to .....
- C. Szereg wątków powiązanych przyczynowo tworzy .....

---

¹ Rychtyk – tak właśnie

Zadanie 10. (1 pkt)

Wyjaśnij, na czym polega nawiązanie do tradycji mitycznej w *Chłopach* Wł. S. Reymonta.

.....

.....

.....

Tekst nr 2

Zbigniew Herbert, *Apollo i Marsjasz*

Właściwy pojedynek Apollona
Z Marsjaszem
(słuch absolutny
contra ogromna skala)
odbywa się pod wieczór
gdy jak już wiemy
sędziowie
przyznali zwycięstwo bogu

mocno przywiązany do drzewa
dokładnie odarty ze skóry
Marsjasz
krzyczy
zanim krzyk dojdzie
do jego wysokich uszu
wypoczywa w cieniu tego krzyku

wstrząsany dreszczem obrzydzenia
Apollo czyści swój instrument

tylko z pozoru
głos Marsjasza
jest monotony
i składa się z jednej samogłoski
A

w istocie
opowiada
Marsjasz
nieprzebrane bogactwo
swego ciała

łyse góry wątroby
pokarmów białe wąwozy
szumiące lasy płuc
słodkie pagórki mięśni
stawy żółć krew i dreszcze
zimowy wiatr kości

nad solą pamięci

wstrząsany dreszczem obrzydzenia
Apollo czyści swój instrument
teraz do chóru
przyłącza się stos pacierzowy Marsjasza
w zasadzie to samo A
tylko głębsze z dodatkiem rdzy

to jest już ponad wytrzymałość
boga o nerwach z tworzyw sztucznych

zwirową aleją
wysadzaną bukszpanem
odchodzi zwycięzca
zastanawiając się
czy z wycia Marsjasza
nie powstanie z czasem
nowa gałąź
sztuki – powiedzmy – konkretnej²

nagle
pod nogi upada mu
skamieniały słowik

odwraca głowę
i widzi
że drzewo do którego przywiązany był Marsjasz
jest siwe

zupełnie

Zadanie 11. (1 pkt)

W jakiej formie wypowiada się podmiot wiersza Zbigniewa Herberta?

- A. Opowiadania
- B. Dialogu
- C. Monologu
- D. Opisu

Zadanie 12. (2 pkt)

Jakim dziedzinom patronował Apollo – mityczny bóg grecki? Wymień dwie.

- .....
- .....

---

² **Sztuka konkretna** – nurt m. in. w muzyce, której tworzywem są dźwięki ulicy, rozmowy, szum fabryczny, odgłos instrumentów, itp.

Zadanie 13. (2 pkt)

Porównaj wizerunek Apolla ukazany we fragmencie mitu z *Mitologii* Jana Parandowskiego z literacką kreacją tego boga w wierszu Herberta.

„Apollo był jedną z najjaśniejszych postaci greckiego Olimpu. Nazywano go Zbawcą, gdyż wspierał ludzi w cierpieniu, ratował z nieszczęścia, śmierć odwracał, zbrodniarzy oczyszczał z grzechów. Był lekarzem duszy i ciała – ten bóg światła i pociechy, łaskawy i dobroczynny.”

Jan Parandowski, *Mitologia*, Wydawnictwo Puls, Londyn 1992

.....

.....

.....

Zadanie 14. (2 pkt)

Nazwij środki językowe (tropy) zacytowane w tabeli.

Wybrane środki językowe	Nazwa
<i>Odpozywa w cieniu tego krzyku, wiatr kości nad solą pamięci</i>	1.....
<i>żwirową aleją, nieprzebrane bogactwo</i>	2.....

Zadanie 15. (1 pkt)

Oceń, czemu służą użyte środki językowe, budowane wokół wyrazów łączących zjawiska przyrody i ciała ludzkiego (*góry wątroby, lasy płuc, itp.*)?

- A. Sztuce pięknego pisania.
- B. Wzmocnieniu tonu patetycznego.
- C. Wyolbrzymieniu przeżyć bohatera wiersza.
- D. Wywołaniu uczucia odrazy w odbiorcy.

Zadanie 16. (1 pkt)

Wypisz z wiersza Zbigniewa Herberta dwa terminy specjalistyczne z dziedziny muzyki.

- .....
- .....

Zadanie 17. (2 pkt)

Objasnij, co znaczy wyraz *dokładnie*.

- w kontekście wersu 10. (dokładnie odarty ze skóry) .....
- w żargonie młodzieżowym.....

Zadanie 18. . (1 pkt)

W wersie 4. używa autor zapożyczonego słowa *contra*. Dopisz jego polski odpowiednik.

Contra .....

Zadanie 19. (1 pkt)

Twórczość Zbigniewa Herberta reprezentuje prąd artystyczny zwany klasycyzmem. Wskaż cechę łączącą wiersz *Apollo i Marsjasz* z tym prądem.

.....
.....
.....

Zadanie 20. (2 pkt)

Wiersz *Apollo i Marsjasz* należy do kultury masowej czy kultury wysokiej? Swoją odpowiedź uzasadnij.

Wiersz *Apollo i Marsjasz* należy do kultury.....

Uzasadnienie: .....

.....
.....

Zadanie 21. (2 pkt)

W których z podanych utworów występuje motyw artysty i sztuki? Podkreśl właściwe odpowiedzi.

- A. Adam Mickiewicz, *Dziady* cz. III (*Wielka Improwizacja*).
- B. Zygmunt Krasiński, *Nie-Boska komedia*.
- C. Julian Tuwim, *Mieszkańcy*.
- D. Wisława Szymborska, *Kot w pustym mieszkaniu*.

CZĘŚĆ II (15 pkt)

Napisz wypracowanie na podany temat:

Obraz życia na wsi. Omów na podstawie jednego utworu spośród podanych: *Pan Tadeusz* Adama Mickiewicza, *Chłopi* Władysława Reymonta, *Przedwiośnie* Stefana Żeromskiego.

Lined area for writing, consisting of 20 horizontal dotted lines.

A series of 32 horizontal dotted lines for writing.

A series of 28 horizontal dotted lines spaced evenly down the page, providing a template for handwritten notes or answers.

BRUDNOPIS

ODPOWIEDZI I SCHEMAT PUNKTOWANIA

Nr zadania	Przykładowe poprawne odpowiedzi	Liczba punktów
1.	Np. „– We świat, do ludzi, dobrodziejku kochany – w tyli świat!”	0 - 1
2.	Np. komunikatywna, informatywna, ekspresywna, impresywną (perswazyjna), poetycka (estetyczna)	0 - 2
3.	B – fraza	0 - 1
4.	Np.: Opuść, nawet za cenę ryzyka to, co nie jest twoją własnością; <i>(uznajemy także inne odpowiedzi opisowe, synonimiczne)</i> Odpowiedź pełna – 2 p. Odpowiedź niepełna, np.: Opuść to, co nie jest twoją własnością – 1 p.	0 - 2
5.	Wyrażenie gwarowe/ ew. gwara / ew. dialekt	0 - 1
6.	Np.: – w zakresie fonetyki: <i>trza, tyli</i> , - słownictwa: <i>rychtyk, ino, warza, zmiarkować, po proszonem, rychło, ciolka, maci</i>	0 - 2
7.	C – chłopski rozsądek; uzasadnienie, np.: Agata postępuje zgodnie z chłopskim kodeksem etycznym, według którego wartość człowieka mierzy się jego użytecznością dla jego własnej grupy, w tym przypadku – rodziny. <i>Za wybór wartości – 1 p.</i> <i>Za wybór wartości i uzasadnienie – 2 p.</i>	0 - 2
8.	Np.: - bohater zbiorowy, - epicki rozmach (wszechstronny obraz życia wsi, realia obyczajowe) - dokładność (drobiazgowość opisów), - chłopski punkt widzenia, - ukazanie kultury w czasie przełomowych zmian, - sakralizacja i heroizacja (niekiedy) bohaterów, - obecność sacrum w profanum. <i>Za jeden wyróżnik – 1 p; maksymalnie – 3 p.</i>	0 - 3
9.	A....zawianiem akcji. B....wątek C....fabułę. <i>Za każdy termin – 1p.; maksymalnie 3 p.</i>	0 - 3
10.	Nawiązanie do mitologicznej koncepcji cykliczności zjawisk (do wywodzącej się z mitologii greckiej kołowej koncepcji czasu), sakralizacja ziemi, np. w scenie śmierci Boryny	0 - 1
11.	C – monolog	0 - 1
12.	Np.: Apollo patronował rolnictwu (roślinności, zdrowiu ludzi i zwierząt); sztuce; wóźbiarstwu Za poprawną odpowiedź należy uznać również „dziedziny”, którymi opiekują się Muzy, np. teatr, muzyka, astronomia <i>Za jedną informację – 1 p.</i> <i>Za dwie informacje – 2 p.</i>	0 - 2
13.	Np.: Apollo w wierszu Herberta to bóg muzyki, piękna, chłodny esteta, zobojętniały wobec sztuki zrodzonej z rozpacz, cierpienia, brzydoty,	0 - 2

	niewrażliwy na ludzkie cierpienia Apollo w świetle fragmentu mitu to postać to dobry bóg: wrażliwy na krzywdę ludzką, udzielający pomocy potrzebującym	
14.	1. przenośnie; 2. epitety <i>Za nazwanie środków z dwu grup – 1 p.</i>	0 – 2
15.	C – wzmocnieniu przeżyć bohatera.	0 – 1
16.	Np.: <i>sluch absolutny, skala, sztuka konkretna.</i> <i>Za dwa terminy – 1 p.</i>	0 – 1
17.	Np.: dokładnie – gruntownie, starannie, precyzyjnie, ściśle; dokładnie – w żargonie: właśnie tak, ależ tak. <i>Za dwa objaśnienia – 1 p.</i>	0 – 2
18.	contra - przeciw	0 – 1
19.	Np. nawiązanie do mitologii, umiar w stosowaniu środków językowych	0 – 1
20.	Np.: Utwór reprezentuje kulturę wysoką, gdyż: <ul style="list-style-type: none"> – reprezentuje wysoki poziom artystyczny (organizacja języka) – trafia do wąskiego kręgu odbiorców, do wykształconej elity – podejmuje uniwersalny, ponadczasowy problem – odwołuje się zarówno do emocji, jak i intelektu <i>Za wskazanie kultury – 1 pkt</i> <i>Za wskazanie i uzasadnienie – 2 pkt</i>	0 – 2
21.	A. Adam Mickiewicz, <i>Dziady</i> cz. III (<i>Wielka Improwizacja</i>) B. Zygmunt Krasiński, <i>Nie-Boska komedia</i>	0 – 2
	RAZEM	35

Część II (15 pkt)

Wypracowanie oceniane będzie zgodnie z kryteriami zamieszczonymi na stronie 18.